

Osvědčená technologie se senážními vozy

Akciová společnost AGRA Březnice a. s. u Bechyně obhospodařuje 2600 hektarů zemědělské půdy. Jedná se o podnik se smíšeným zaměřením, který se věnuje jak rostlinné, tak i živočišné výrobě. V chovu skotu dosahuje dlouhodobě velice dobrých výsledků, o čemž svědčí i velice pěkná užitkovost červenostrakatého skotu. Živočišná výroba zahrnuje též chov 185 kusů prasnic. Oba dva chovy jsou chovy s uzavřeným obratem stáda.

Pro více než pět set krav v uzavřeném obratu stáda je zapotřebí zajistit dostatek krmiva i steliva. Tomu musí také odpovídat výkonnost a spolehlivost používané techniky.

Senáže postaveny na vozech

Technologie sklizně senáží z luk a z porostů vojtěšky a jetelů je založena na využívání senážních návěsů. Tato technologie je výkonná, zároveň ale organizačně nenáročná, s nízkými náklady a flexibilní. U senážních vozů dominuje v podniku jejich tradiční rakouský výrobce Pöttinger. Podnik AGRA Březnice by mohl psát dějiny senážních návěsů Jumbo – jakmile Pöttinger přišel s první generací vozů, ihned si zemědělci z Březnice jeden pořídili. Psal se rok 1999 a byli jedni z prvních uživatelů senážního návěsu této značky v ČR. Vůz Jumbo se velmi osvědčil. Jeho uvedením do provozu bylo dosaženo úspor pracovních sil při zjednodušení práce.

Kromě porostů, pěstovaných na orné půdě, je třeba sklízet ještě minimálně tři seče z 500 hektarů travních porostů. K sečení se využívá žací trojkombi-

nace, ale i tak se vždy podaří sklízet celou plochu zavadlé hmoty v den, kdy byla posečena. Sečení luk se provádí před začátkem metání. Díky tomu, že se louky pravidelně obnovují, bývá výnos píce dostatečný, a navíc i druhové složení odpovídá kvalitnímu krmivu pro skot. Pracovníci zaměstnanci v roce 2023 sklídili jenom u senáží celkem 6500 tun krmiva.

Rychlá a levná sklizeň slámy

Osevní postupy jsou vydařenou kombinací ekonomické prosperity a ohledů na zvyšování úrodnosti půdy. Na 2100 hektarech orné půdy se střídají pšenice, ozimá řepka, ječmen, tritikale, oves, kmín, sója a z pícnin pak jetel červený, vojtěška a silážní kukuřice. Ve většině se jedná o půdy těžké, na celé výměře zpracovávané klasicky orbou. Díky velkému zastoupení obilnin se každoročně sklízí sláma na velké výměře – kolem 800 hektarů.

I při sklizni slámy se vůz Pöttinger Jumbo první generace výborně osvědčil. Díky své enormní pohltivosti materiálu se ložná plocha rychle naplnila slámou a u stohu byl pak celý

Jedním z trojice senážních návěsů firmy Pöttinger ve společnosti AGRA Březnice je Jumbo 7210 Combiline. I přes intenzivní nasazení s těmito návěsy nikdy nebyl v podniku problém. Tandemový podvozek má hydropneumatické odpružení, které velmi efektivně tlumí rázy od kol při přejezdu nerovností

vůz zase rychle vyložený – bez vystupování z kabiny traktoru. Není proto problém sklízet slámu z velké výměry orné půdy za ideálních podmínek. Senážní vůz při sklizni slámy je vybaven polovičním počtem nožů. Slámu tak efektivně zkracuje na požadovanou délku, přičemž se jedná o mnohem bezpečnější technologii než se samojízdou sklízecí rezačkou. Krátká řezanka je výhodou i u krmné slá-

my a to z důvodu lepšího a snazšího promíchání komponentů v míchacím krmném vozu.

V současnosti jsou ke sklizni slámy používány již návěsy Pöttinger s vyšší výkonností. S tím, jak továrna v hornorakouském Grieskirchenu uváděla na trh modernizované série, se v Březnici zaměřovaly starší modely za nové.

Osm vozů od roku 1999

Od roku 1999 se v podniku AGRA Březnice a. s. vystřídalo celkem osm senážních návěsů firmy Pöttinger. Staly se velice oblíbenými a v současnosti jsou tam využívány tři tyto vozy: Jumbo 7210 Combiline, Jumbo 10010 Combiline a nejnovější Jumbo 8540. Při sklizni slámy pracují vždy dva tyto vozy, někdy i tři současně. Objemy řezané slámy, které takové vozy dokážou za den odvézt, jsou obrovské. Běžně již druhý den po kombajnové sklizni úklid slámy z posekaných polí končí. Stelivo je na stoh uloženo v suchém stavu a zapotřebí je jen jeden další zaměstnanec u stohu. A pokud by se přeci jen stalo, že by sláma zmokla na řádcích, pak se k jejímu

Jumbo 8540 je největší návěs nové řady osm tisíc. Disponuje objemem ložné plochy 54 krychlových metrů podle DIN. Při shodné délce návěsu si dokáže naložit více hmoty než vůz Jumbo 10010 L Combiline, také díky pohyblivé přední stěně

Na pravé straně vozu Jumbo 8540 se nachází úhlová převodovka. Od ní pokračuje pohon dále: nejprve je prostřednictvím robustní převodovky Rockinger poháněn plnicí hvězdicový rotor. Druhý výstup z převodovky slouží k vedení pohonu rozdrůzovacích válců, jenž je v převodovce také zapínán (je-li jimi návěs vybaven)

Nový, elektronicky ovládaný a elektricky poháněný Autocut má nový počítač. Zatímco dříve se tu a tam na fungování systému negativně projevila nízká teplota hydraulického oleje, tak nyní tento problém odpadá. K dalším výhodám patří prodloužení životnosti a ještě rychlejší nabroušení nožů

otáčení využívá jednorotorový shrnovač Pöttinger TOP 420 N.

Aby bylo možné suchou hmotu v ložné ploše vozu intenzivněji stlačit, instalují se na návěsy Jumbo 7210 Combiline a Jumbo 10010 Combiline stropní profily. Pro nejnovější vůz Jumbo 8540 budou stropní profily doplněny také. Tento vůz disponuje na rozdíl od dvou starších pohyblivou přední stěnou.

Přínos pohyblivé stěny pro plnění ložné plochy materiálem je značný. Zkušenosti uživatelů ze společnosti AGRA Březnice ukazují, že s pomocí této stěny si vůz může doplnit ložnou plochu až do konce, zároveň se naložený materiál i intenzivněji stlačí. Je tak dosaženo zvětšení ložného objemu při shodné délce návěsu. Zatížení na nápravu i oj je přitom rozloženo optimálně, což znamená i bezpečnost při jízdě. Horní pohyblivá klapka zhutňovací přední stěny je opatřena senzorem, který poskytuje informace automatické plnění. Zvláště při sklizni zavádlé hmoty z řádku lze spínací časy a dobu posuvu podlahového dopravníku snadno přizpůsobit podmínkám sklizně a požadavkům na plnění ložného prostoru.

Při sběru píce z řádku je přední stěna ve svislé nakládací poloze. Pokud vůz dosáhne plného zatížení zadní stěny, vykývá se přední stěna dopředu do koncové polohy, čímž se vytvoří maximální kapacita ložného prostoru. Pohyb materiálu do zadní části ložné plochy usnadňuje i zešíkmení podlahového dopravníku v přední části.

Ještě vyšší hltlost materiálu

Všechny tři návěsy mají vlastní ovládací ISOBUS terminál firmy Pöttinger. S návěsem Jumbo 7210 Combiline pracuje traktor JCB Fastrac 4220 a hladce jej zvládá. Návěs Jumbo 8540 si zapřáhá většinou traktor Fendt 1050 Vario anebo pak i Fendt 939 Vario. Ať je tažný prostředek jakýkoli, v praxi se ukazuje, že vůz Jumbo 8540 má několikanásobně větší hltlost materiálu než dva starší návěsy. Pojezdové rychlosti v rozsahu 12–15 km/h jsou při sklizni senáží běžné.

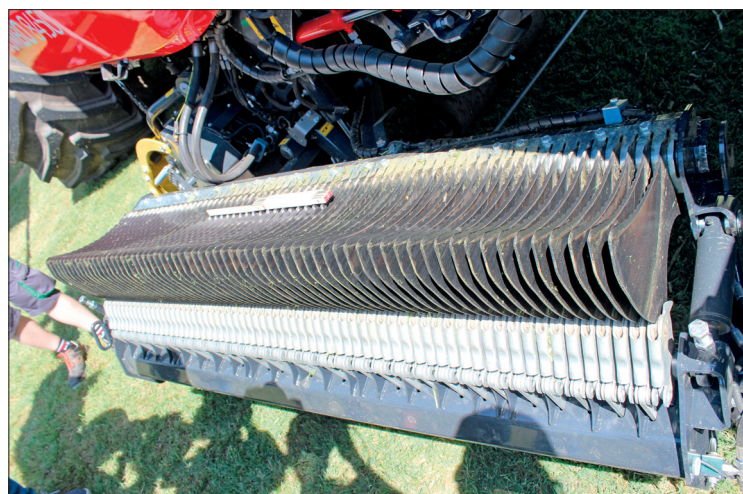
Velkou proměnou prošlo také řezání. Jumbo 8540 je vybaveno řezacím ústrojím se 65 noži, díky kterému a i díky úpravám v oblasti plnicího rotoru tento návěs dokáže produkovat řezanku o teoretické délce pouhých

2,5 cm. Změnou polohy nožů vůči hvězdicím rotoru se docíluje posunutého řezu s oporou. Stébla se tak nemohou nožům vyhybat do strany. Na sklizeň senáží a pro výrobu krmné slámy zůstávají v řezacím ústrojí vždy všechny nože. Podle vyjádření zkušených uživatelů senážních návěsů firmy Pöttinger je u návěsu Jumbo 8540 kvalita řezanky skutečně lepší než u jeho předchůdců – a to ještě dokáže ve shodné době sklidit více materiálu. Píce s optimální strukturou se snadněji konzervuje, optimální průběh konzervace pak znamená i kvalitní krmivo. Nože mají třetí generaci jistění proti poškození a nově jednostranný výbrus. Udržovat nože v ostrém stavu po celý den lze pomocí automatického brouscího zařízení Autocut. Nové brouscí zařízení Autocut dovoluje nastavení

přítlaku na nože a k pohonu brusky slouží nový typ elektromotoru. Tak jsou problémy s omezeným fungováním brusky při studeném hydraulickém oleji minulostí. U návěsu Jumbo 8540 v Březnici probíhá broušení nožů dvakrát za den. Systém se ovládá jednoduše tlačítky na boku vozu a rychlost broušení je podle zkušeností dostatečná.

Výkonný pomocník při sklizni kukuřice

Další velkou výhodou nového návěsu Jumbo 8540 je možnost využití tohoto typu vozu při sklizni kukuřice na siláž. Otevřený strop znamená i rychlou přestavbu ze sklizně pícnin na řádku na odvoz kukuřice od řezačky. Efektivitu si pracovníci v Březnici zvyšují ještě demontáží sběracího ústrojí, což je podle jejich slov jednoduchá operace. Dále se k odvozu řezanky využívá i návěs Jumbo 10010 Combiline. Jak nástavba, tak i rámy a podvozky těchto vozů jsou na velké zatížení dostatečně robustní. Místopředseda představenstva Ing. Libor Novotný má v otázce výběru nového návěsu Pöttinger Jumbo 8540 jasno: „Ačkoliv byla cena tohoto vozu o něco vyšší než u konkurence, rozhodli jsme se pro jeho koupi. A to hlavně z těchto dvou důvodů – produkce krátké řezanky a vynikající využití při sklizni kukuřice na siláž.“ A samozřejmě svou roli hraje také spolehlivý servis a přístup dodavatele, kterým je společnost Agrozet České Budějovice.

Jumbo 8540 je vybaveno řezacím ústrojím se 65 noži, díky kterému a i díky úpravám v oblasti plnicího rotoru tento návěs dokáže produkovat řezanku o teoretické délce pouhých 2,5 cm

Text Petr Beneš, foto autor a archiv